

Actualiteiten bijeenkomst Gelders Ondergrond Overleg

5 april 2022

De Broodfabriek, Zutphen

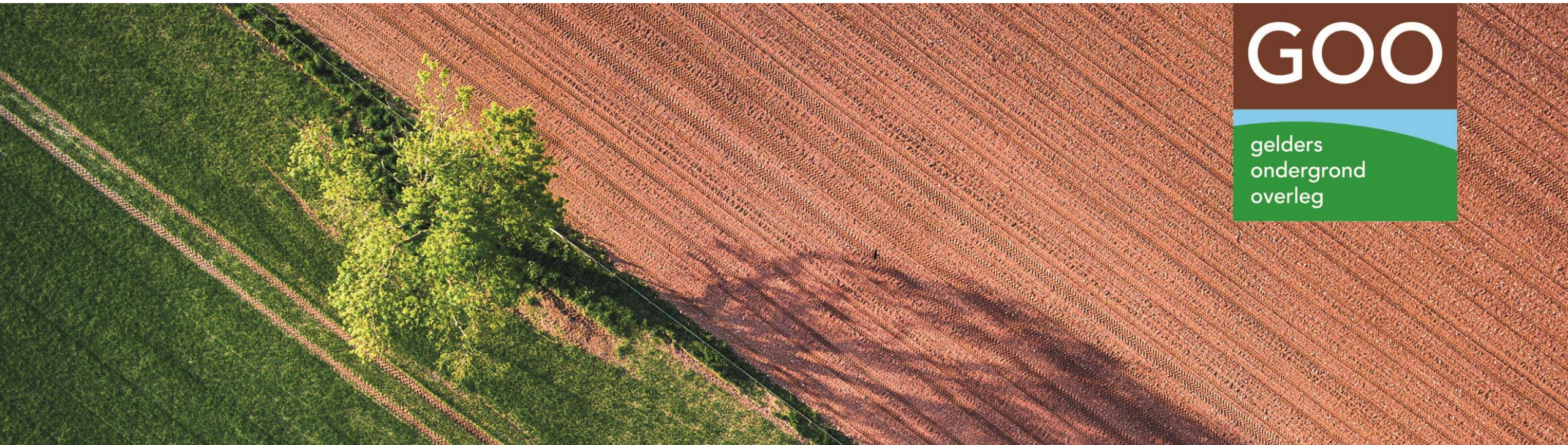

Voorbeeldregels bodem voor het Omgevingsplan

GOO werkgroep i.k.v. Warme Overdracht

5 april 2022

Margreet Lips (OD Rivierenland)

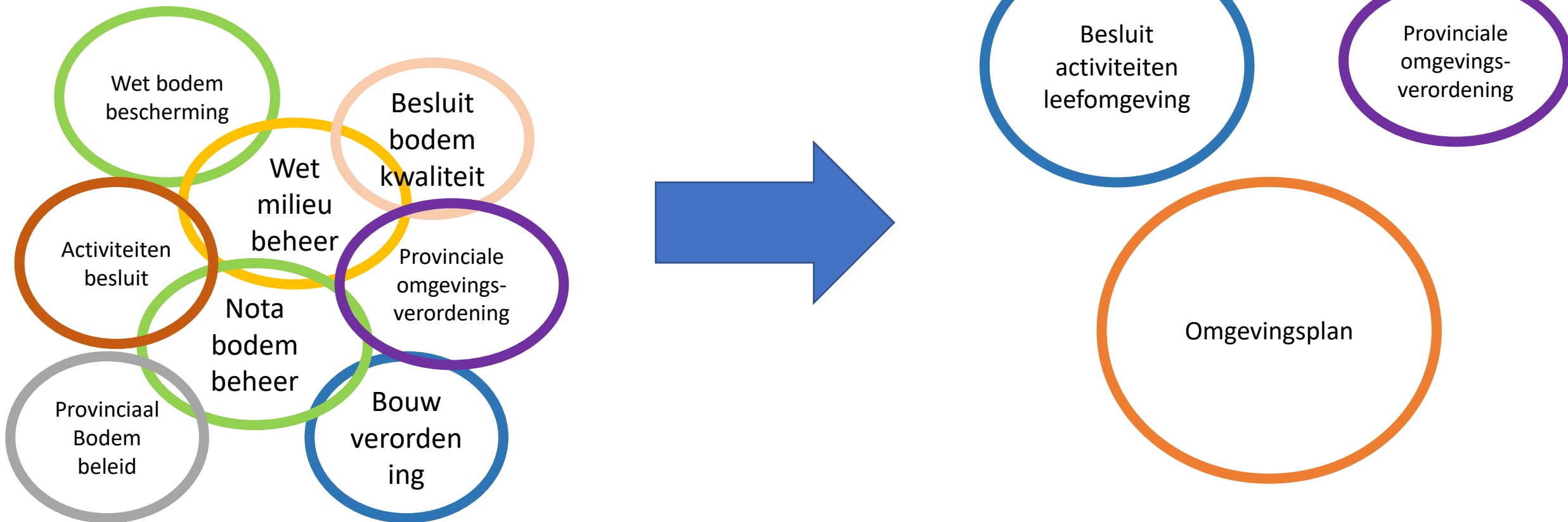
Samenstelling werkgroep

- Trudy van den Berg (OVIJ)
- Kristel Jansen (ODA)
- Sjaak Broekman (gem. Nijmegen)
- Robert van Rijsewijk (ODRA)
- Saskia Theuns (gem. Rheden)
- Gerd de Kruif (procesbegeleider namens GOO)
- Carla Otten (ODRA)
- Peter Bouter (gem. Arnhem)
- Lise Heijmans (gem. Zaltbommel)
- Pascal Lunshof (ODNV)
- Ingeborg van Oorschot (Doorgrond advies)
- Margreet Lips (ODR)

Omgevingswet:

Bodemtaken voor de gemeenten: o.a. zelf juridische regels maken
Wat mag? wat kan? en wat moet?

Voorbeeldregels Omgevingsplan

Instructies in Besluit kwaliteit leefomgeving

Hulpmiddelen:

- juridische frames en voorbeeldregels van Bodembeheer van de Toekomst
- Casco omgevingsplan van VNG

Resultaat:

- voorbeeldregels op de juiste plek in het Casco
- meerdere varianten (standaard, 'strenger', soepeler')
- toelichting op de regels
- hulp bij het maken van de keuze

Een greep uit de onderwerpen...

- Wanneer moet je bodemonderzoek doen?
- Bouwen: toelaatbare kwaliteit: bv. lood
- Saneren: terugsaneerwaarden
- Meldplicht bouwstoffen: staalslakken
- Lokaal maximale waarden toepassen grond
-
- ...

Afdeling 4.6 Bodem

Artikel 4.6.x1 (aanwijzing en geometrische begrenzing locaties bodemonderzoek)

1. Er zijn 'locaties uitgebreid bodemonderzoek' waarvoor bij een melding als bedoeld in paragraaf 5.4.1a (graven >25 m < 1) of een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 5.3.1 (bouwen) in ieder geval de resultaten van een verkennend bodemonderzoek volgens NEN 5740 en de eventueel daaruit volgende onderzoeken moeten worden verstrekt.
2. Er zijn 'locaties alternatief bodemonderzoek' waarvoor bij een melding als bedoeld in paragraaf 5.4.1a (graven >25 m < 1) of een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 5.3.1 (bouwen) alleen de resultaten van een bodemonderzoek naar het voorkomen van lood in de laag 0-1 m-mv moeten worden verstrekt.
3. Er zijn 'locaties geen bodemonderzoek' waar een overschrijding van een waarde voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem, bedoeld in artikel 5.3.2, redelijkerwijs is uit te sluiten. De regels over voorafgaand bodemonderzoek, bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving, zijn hier niet van toepassing bij een melding als bedoeld in paragraaf 5.4.1a (graven >25 m < 1) of een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 5.3.1.
4. Er zijn locaties 'beperkt vooronderzoek' waar een overschrijding van een waarde voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem, bedoeld in artikel 5.3.2, redelijkerwijs is uit te sluiten. Bij een melding als bedoeld in paragraaf 5.4.1a (graven >25 m < 1) of een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in paragraaf 5.3.1 worden in afwijking van het vooronderzoek zoals bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het Bal de gegevens zoals aangegeven in het formulier "beperkt vooronderzoek" verstrekt.

➤ Nog iets regelen voor druppelzone asbestdaken ??

Artikel 4.6.X2 (aanwijzing en geometrische begrenzing 'locaties afwijkende waarden' voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem)

(ter aanvulling op artikel 5.3.2; vervanging van artikel 22.30 BS)

Er zijn 'locaties afwijkende waarden', waar afwijkende waarden gelden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie, bedoeld in paragraaf 5.3.1.

Artikel 4.6.X3 (aanwijzing en geometrische begrenzing 'locaties boven de interventiewaarde'

(voor uitbreiding toepassingsbereik kleinschalig graven)

Er zijn 'locaties boven de interventiewaarde', waar de voorschriften uit paragraaf 5.4.1b Graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde en een bodemvolume van ten hoogste 25 m3 van toepassing zijn.

Artikel 4.6.X4 (aanwijzing en geometrische begrenzing bodemkwaliteitszone)

1. Er zijn 'herkomstgebieden grond en baggerspecie' en 'toepassingsgebieden grond en baggerspecie' voor het in dit omgevingsplan of met een maatwerkvoorschrift afwijken

Gelderse samenwerking:

- service voor de gemeenten: hulpmiddel bij maken van keuzes
- samen weet je meer dan alleen
- praktijkervaring
- voortzetting beleid
- uniformiteit (in vorm niet perse in inhoud)

zomer 2022: 90 % versie: → reacties welkom

Vragen? Suggesties?

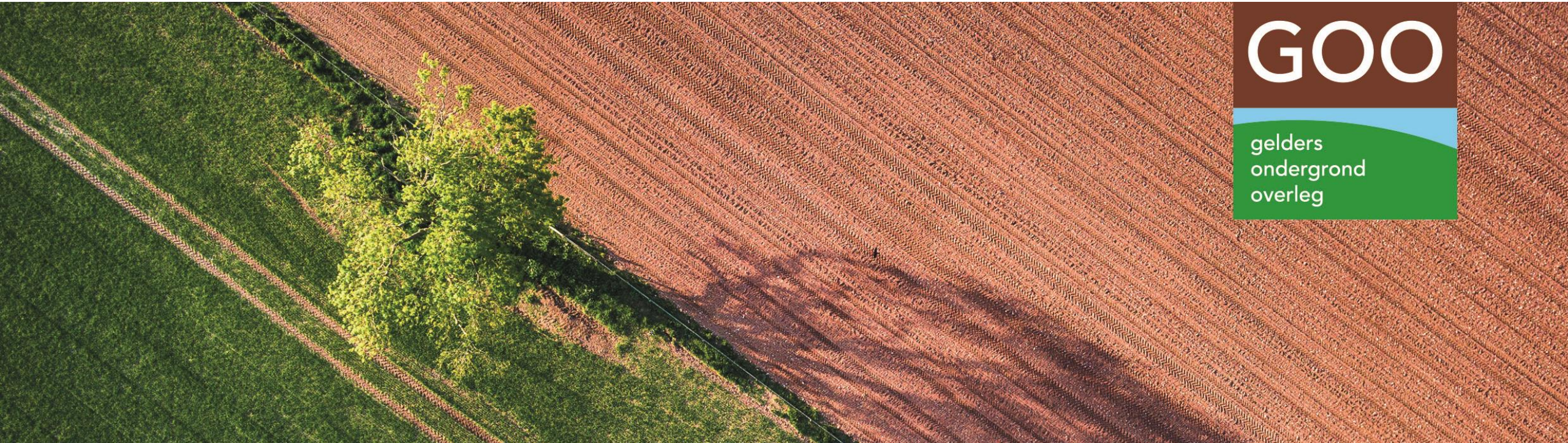
- Straks welkom bij de kennistafels!

Complexe gevallen Data & informatie

GOO-werkgroepen i.k.v. Warme Overdracht

5 april 2022
Gerd de Kruif

GOO

gelders
ondergrond
overleg

GOO-werkgroep complexe gevallen

- Samenstelling van de werkgroep
- Brief van de provincie van 1 november 2021, deze is belangrijk: “niet over de schutting gooien”
- Aansluiten bij de bredere, integrale Omgevingswet-procedures
 - Omgevingstafels, intaketafels
 - Per regio en gemeente is dit maatwerk: zoek de verbinding! Oefenen.
- Geoefend met een casus. Soms is een aparte bodemtafel nodig
- Specifiek onderwerp: voormalige stortplaatsen. Dit vraagt specifieke aanpak en checklists: informatie en inhoud. Voornemen voor een gezamenlijke aanpak.

GOO-werkgroep data en informatie

- Samenstelling werkgroep
- Informatiesessies geweest, mede naar aanleiding van behoeften, geformuleerd in deze werkgroep
- Recent veel aandacht voor AVG, checklist wordt morgen besproken
- Daarnaast mogelijk een gezamenlijk invoerprotocol, mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen
 - Dat gaat verder dan een “warme overdracht”
 - Inzicht in het wettelijk kader: invulveld in BIS

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

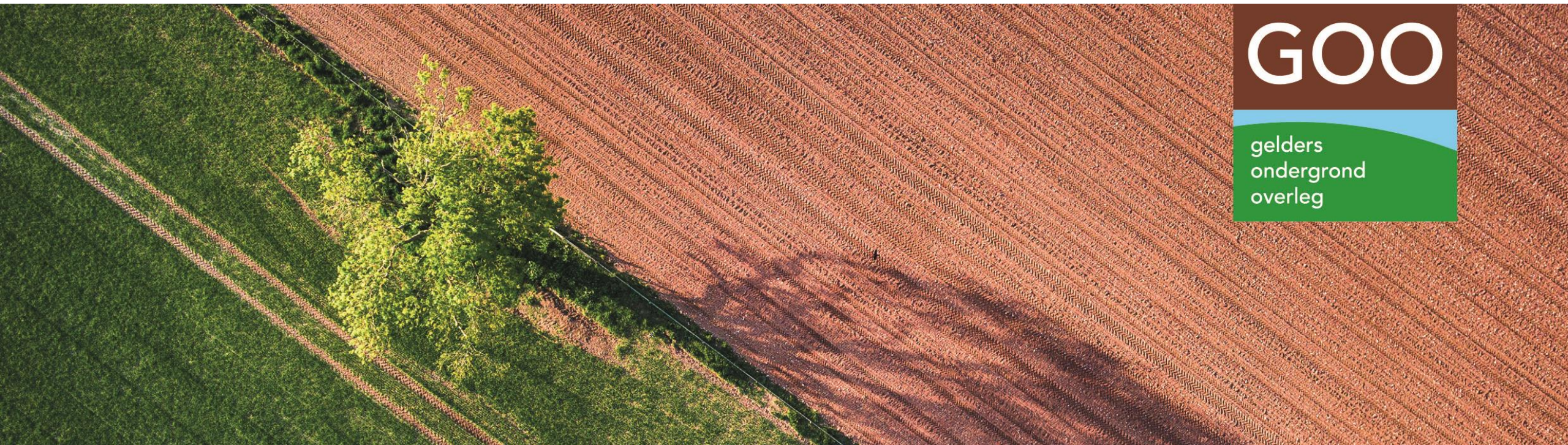

Aandachtslocaties PFAS

Onderzoek met financiële middelen Rijk (SPUK 2021)

5 april 2022

Paul Oude Boerrigter (provincie Gelderland)

Aanvraag 'PFAS-opgave inzichtelijk – Gelderland'

- Aanvraag in april 2021
 - 4 projecten waaronder dit project
 - Provincie in samenwerking met gemeenten Arnhem, Nijmegen en het Gelders Ondergrond Overleg
 - In spoedoperatie zijn PFAS-locaties niet meegenomen
 - Najaar 2020: 250 locaties verdacht op voorkomen PFAS en risico's voor de mens
 - Op welke locaties zijn onaanvaardbare risico's? → begin van programmatische aanpak
 - Er is geen geld aangevraagd voor eventuele saneringen
- Toezegging ministerie IenW in oktober 2021
 - Gedeeltelijke toezegging door overintekening en maximaal budget

Wat gaan we doen?

Activiteit	Looptijd (indicatief)
1. <u>Landelijke samenwerking</u> PFAS-dossier incl. communicatie	3 jaar
2. <u>Verrijken van de aandachtslijst</u> uit het PFAS bronnenonderzoek (250 locaties)	voorjaar 2022
3. Ontwikkelen <u>prioriteringsmethodiek</u> ecologie + verspreiding	samen met 2.
4A. Uitvoeren <u>vooronderzoek</u> voor de 250 (?) aandachtslocaties	voorjaar 2022 - najaar 2023
4B. Uitvoeren <u>bodemonderzoek</u> naar PFAS op 100 locaties	eind 2022 - begin 2024
5. Identificatie <u>knelpunten woningbouw</u> i.r.t. hergebruiksnormen grond	vanaf begin 2023, na 4B.
6. Monitoring grondwater	3 jaar
7. Opstellen beleid/ <u>programmatische aanpak</u>	3 jaar, parallel aan 1.

Monitoring grondwater

- Selectie locaties waar monitoring gewenst is om meer inzicht te krijgen in verspreiding
- Focus op locaties die liggen binnen de 22 invloedsgebieden voor de drinkwaterwinning
- Stapsgewijze aanpak
 - Analyse informatie grondwaterkwaliteit bij provincie en Vitens
 - Selectie locaties voor monitoring bij de 22 drinkwaterwinningen
 - Uitvoering monitoringen
 - Evaluatie resultaten en nagaan urgentie van een mogelijke sanering

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

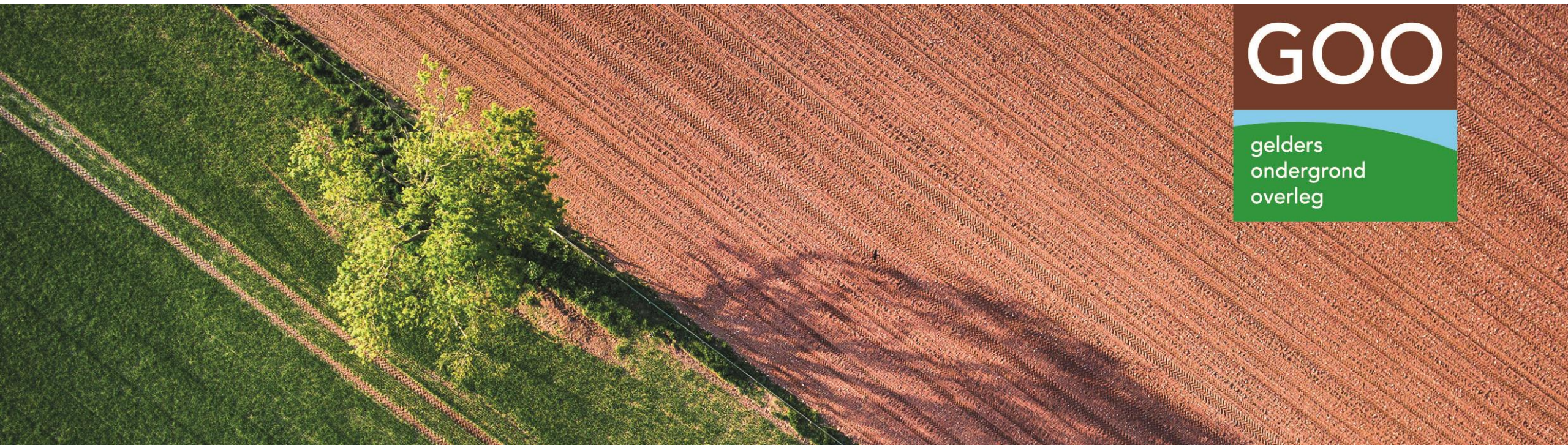

Rijksfinanciering bodemtaken 2022 en verder

Stand van zaken bestuurlijke afspraken en SPUK 2022

5 april 2022

Paul Oude Boerrigter (provincie Gelderland)

Specifieke uitkering (SPUK) is een instrument om Rijksmiddelen uit te keren aan provincies en/of gemeenten voor een specifiek doel, waaraan voorwaarden zijn verbonden.

- Financiering bodemtaken via SPUK 2022 (tussenjaar)
- Rechtstreeks aan bevoegde overheden Wbb (provincie, Arnhem, Nijmegen)
- 3 elementen:
 - Sanering en nazorg historische spoedlocaties
 - Buitenproportioneel: (sanering van) PFAS, diffuus lood en niet genormeerde stoffen
 - 'Oude afspraken'
- Na publicatie Regeling: inschrijving 1 tot 31 mei 2022
- Nadere informatie via GOO volgt

2023-2030

- Najaar 2021: geen bestuurlijke bodemafspraken Rijk-VNG-IPO
- Apparaatskosten als onderdeel van gehele pakket afspraken
- Komende periode: verdere verkenningen over Rijksfinanciering bodemtaken 2023-2030

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

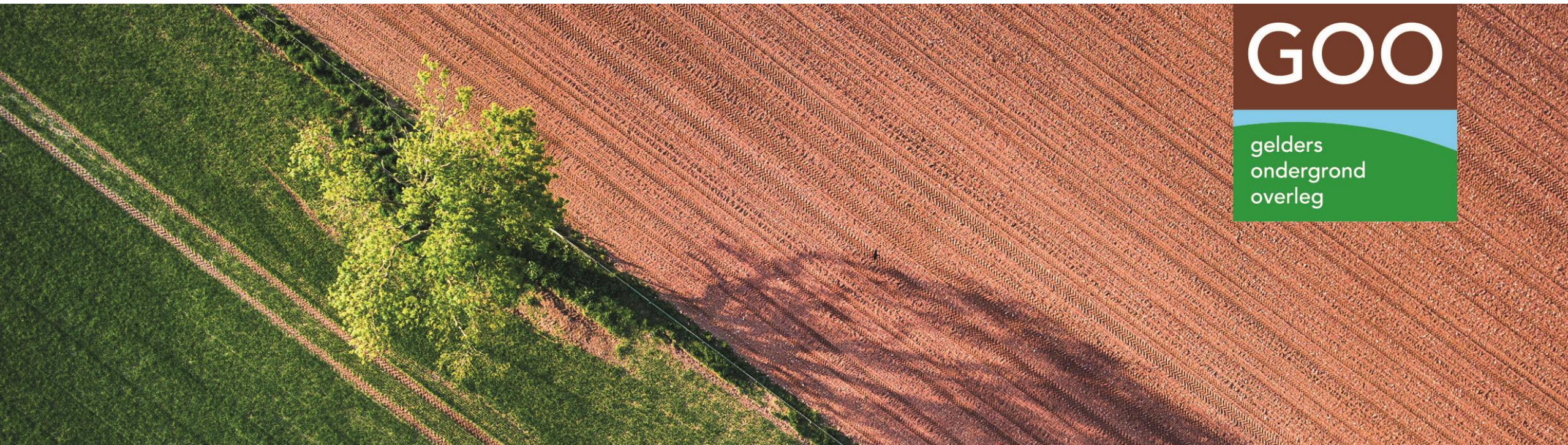

Bodemkwaliteitskaart wegbermen

Behoeftepeiling gezamenlijk project in Gelderland

Datum: 5 april 2022

Peter van Mullekom

Mogelijke aanpak GOO-project Bodemkwaliteitskaart wegbermen

- Doel: beperken onderzoek (tijd) en geld (kosten) bij:
 - Eigen grondverzet en van derden faciliteren, rol van de overheid
 - Aanleg en onderhoud K&L (glasvezel, lantaarnpalen, laadpunten etc.)
- Voorstel scope: gemeentelijke en provinciale wegbermen
- Samenwerking met netbeheerders:
 - Overheid stelt vast
 - Data uit BIS (publieke data / gemelde onderzoeken)
 - Private data (VO t.b.v. veiligheidsklasse en niet leidend tot melding)
 - Financiering door overheid? en/of marktpartijen?

Vragen? Suggesties?

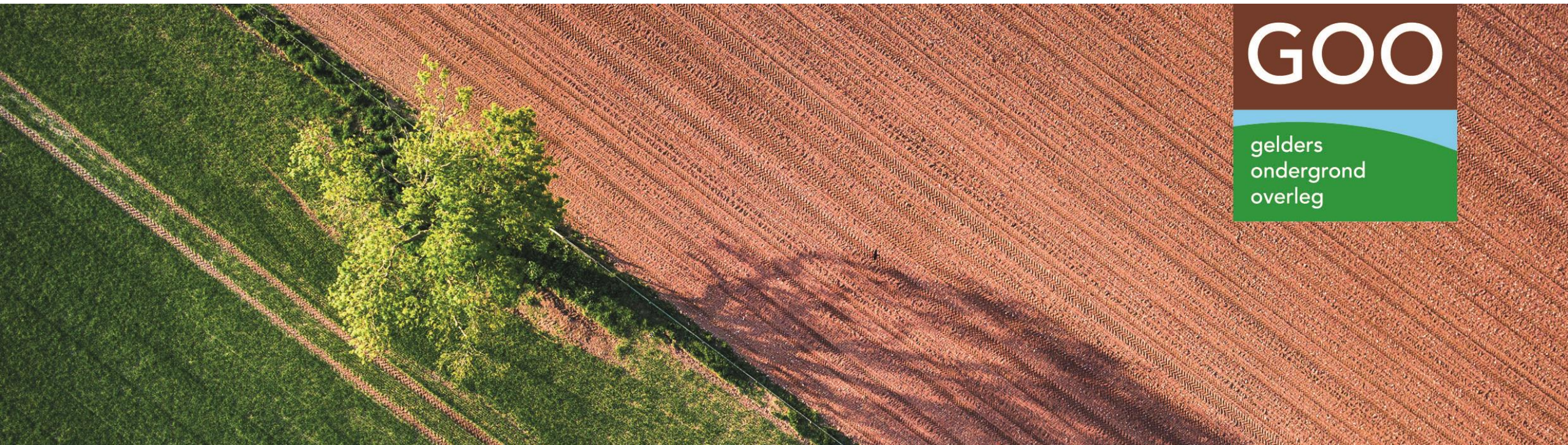
- Straks welkom bij de kennistafels!

Ontplofbare Oorlogsresten

Datum: 5 april 2022

Peter van Mullekom

GOO

gelders
ondergrond
overleg

Ontplofbare Oorlogsresten

Doel project: Gelderland dekkende OO-kaart (verwachtingen), dekking 35%

Wat is er al gedaan?

- Handelingskader (zonder kaart) + PvE (→ uitvragen kaart)
- Notitie argumenten nut en noodzaak OO-kaart (individueel of gezamenlijk)
- Rol van de overheid (verantwoordelijkheid veiligheid + faciliteren ontwikkelingen)
- Kostenraming maken OO-kaart + Plan van aanpak benaderen gemeenten

Stand van zaken:

- Inventarisatie gemeenten zonder kaart loopt nog (65%)
- Ontwikkelen idee voor onderhoud en beheer (dynamische kaart)

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

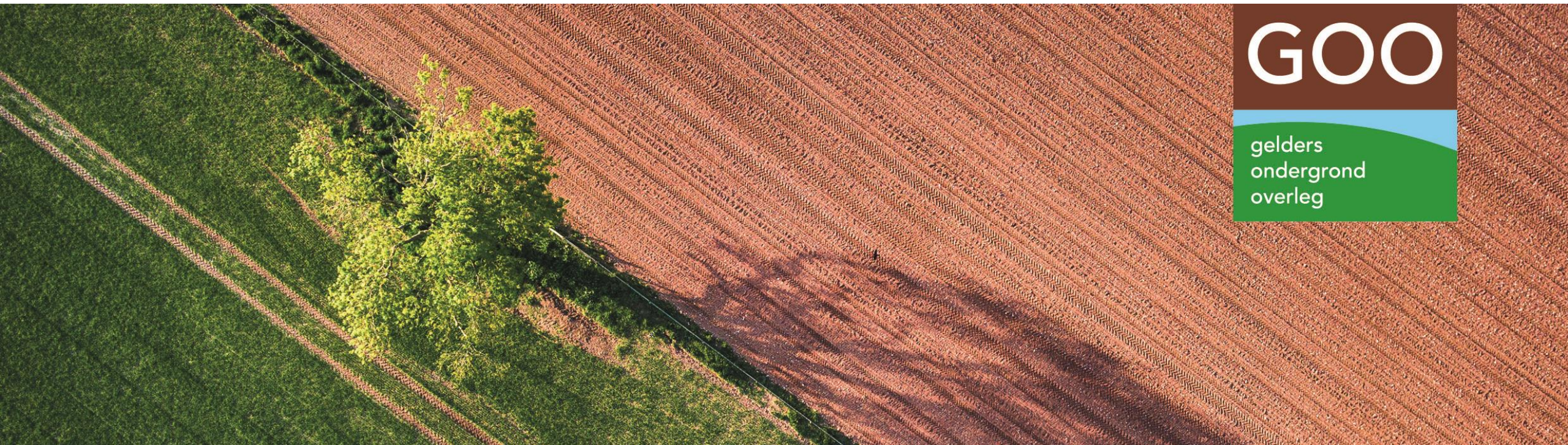

Aziatische Duizendknopen en grondverzet

Voorstel voor gezamenlijke actie

Datum: 5 april 2022

Peter van Mullekom

GOO

gelders
ondergrond
overleg

Aziatische Duizendknopen en grondverzet

- Handelsverbod + inspanningen provincie bestrijding
- Schade en verdringing van soorten
- Bijdrage vanuit werkveld bodem
- Verspreiding via toepassing grond en bagger grondverzet voorkomen
- Lokaal regels: werkinstructie (Ede) + errata Nota bodembeheer
- **Voorstel:** gezamenlijk nadenken hoe bij te dragen (Omgevingsplan?)
- → **OPROEP:** werkgroep met vertegenwoordiging elke regio

Vragen? Suggesties? Deelnemers?

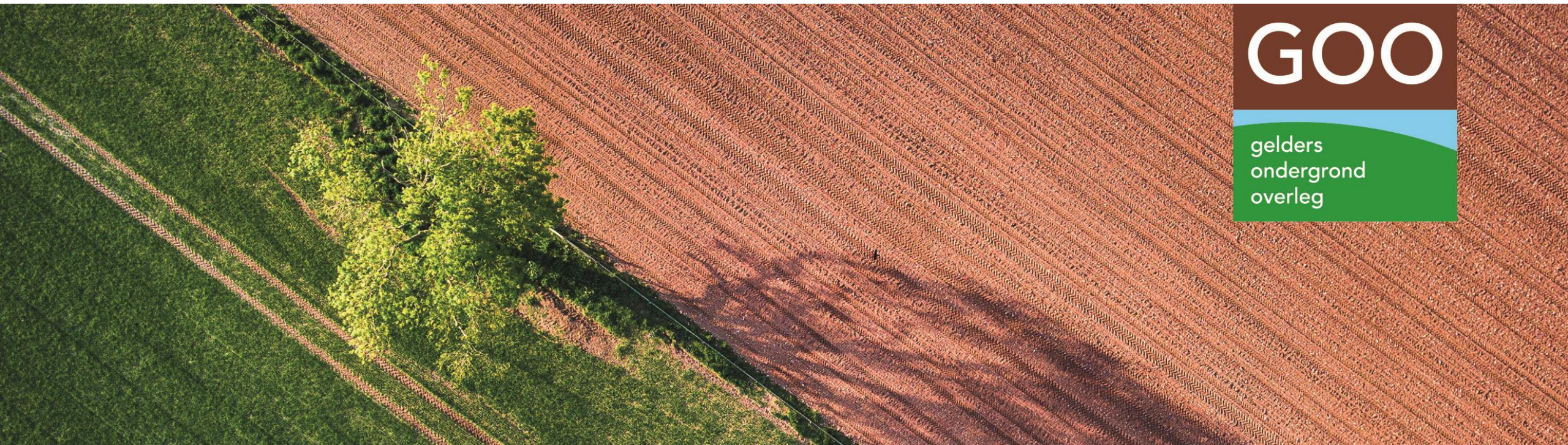
- Straks welkom bij de kennistafels!

Inspoelzones asbestdaken

Datum: 5 april 2022

Peter van Mullekom

GOO

gelders
ondergrond
overleg

Inspoelzones asbestdaken

- Rapport Geofoxx en LievenseCSO mei 2021
- Opdrachtgevers: provincie Overijssel, ministerie van IenW, UP Bodem
- Beleidsinbedding inspoelzones asbestdaken:
 - Sanering toplaag wordt gekoppeld aan de verwijdering van het asbest dak.
 - Tot dat tijdstip gebruiksadviezen om blootstellingsrisico's te voorkomen.
 - Initiatiefnemer mag zonder voorafgaand bodemonderzoek de toplaag verwijderen.
- Gesprek GOO met ministerie I&W en Bodem+

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

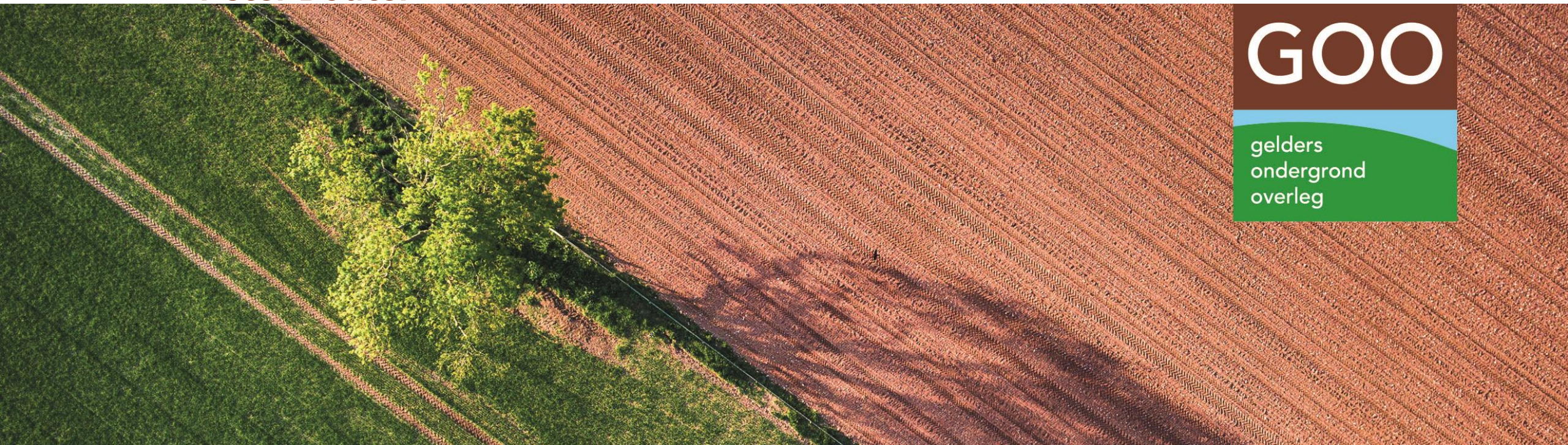

IBA's

Effecten Lozen van huishoudelijk afvalwater op de bodem via IBA's

5 april 2022

Peter Bouter

Bodemonderzoek IBA's Arnhem

- Bodemonderzoek uitgevoerd bij vijf IBA's
- Doel van het bodemonderzoek:
 - Vaststellen negatieve invloed op de bodemkwaliteit
 - Voldoen ze aan de voorwaarden uit de regeling 'Lozing afvalwater huishoudens'.

Onderzoeksstrategie

- Contact grondwater: n.v.t. aangezien het grondwater op de locaties dieper dan 5,0 m -mv zat
- Nadelige gevolgen volksgezondheid:
 - Bodemlaag waarin het effluent wordt geloosd bemonsterd
 - Analyse op op het standaard pakket voor grond, het analysepakket voor zuiveringsslib, PFAS, GCMS vluchtig en GCMS niet vluchtig.
 - De GCMS-screening wordt uitgevoerd om een beeld te krijgen van eventuele medicijnresten, hormonen en schoonmaakmiddelen die in kleine hoeveelheden in de grond aanwezig zijn.
- Referentieboring

Conclusies en aanbevelingen

De onderzochte IBA's hebben een minimaal negatief effect op de bodemkwaliteit. Er is geen sprake van een overschrijding van de interventiewaarde en of risicogrenswaarde.

Een aantal IBA's voldoet aan de regels welke in Artikel 3 uit de 'Regeling lozing afvalwater individuele huishoudens' worden gesteld. Een gedeelte ook niet. Voor die kijken we of er alsnog kan worden aangesloten op de riolering of toch een IBA kan worden geplaatst die voldoet aan de regeling.

Daarnaast willen we over 5 jaar nog een keer monitoren om vast te stellen of er een verslechtering is opgetreden.

Vervolg GOO

- Nieuwe special rond de zomer
- Resultaten Arnhem toelichten
- Juridisch kader
- Extrapolatie naar wadi's, infiltratie putten en riool etc.
- En Vooral jullie vragen op dit gebied!! Geef ze straks aan bij de tafels!!

Vragen? Suggesties?

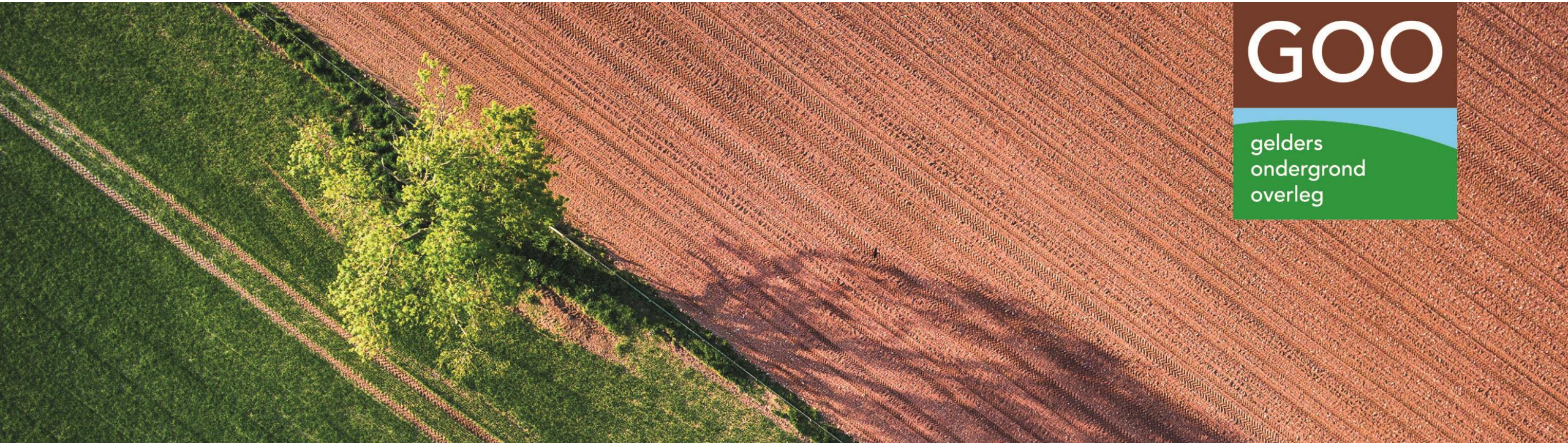
- Straks welkom bij de kennistafels!

Subsidieregeling Overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet

5 april 2022

Annelies de Graaf

GOO

gelders
ondergrond
overleg

Stand van zaken subsidieregeling Overdracht bodemtaken onder de OW

- 18 aanvragen ingediend
 - Waarvan 5 op dit moment verleend
 - Overige aanvragen: afwikkeling in de komende weken verwacht
- Provincie heeft tussendoor proces aangepast om de indiening en afhandeling zo eenvoudig mogelijk te houden
- Let op: reeds gemaakte kosten zijn niet subsidiabel!
 - art. 1.3.5 lid b 'Regels Ruimte voor Gelderland 2016'
- Q&A beschikbaar bij GOO
- Wens vervolg:
 - Via GOO delen aanpak gemeenten (aanvragen met evt. plannen van aanpak)
 - Via GOO delen ervaringen tijdens de uitvoering

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

GOO als Regionaal Kennis Schakelpunt

VNG-programma met 7 regionale pilots (oa GOO)

5 april 2022

Annelies de Graaf

Pilot GOO als RSP

Gelderse [bestuurlijke bijeenkomst GOO 'De rol van bodem in maatschappelijke opgaven'](#)
(2 juni 2021)

- Gemeenten, waterschappen en provincie eigen verantwoordelijkheid bodem. Afstemming nodig om als één overheid te acteren.
- Bij opgaven als woningbouw, energietransitie, klimaatadaptatie kijken naar het bodemsysteem. Dat leidt tot betere oplossingen en minder faalkosten.
- Regie op de bodem in vroeg stadium. Welke functies wil je waar in de bodem?
- Middelen en capaciteit bij gemeenten. Benodigde bodemkennis vaak niet zelf in huis.
- Ook voor OD is het zoeken naar welke kennis zij in huis moeten hebben om de adviestaak voor bodem en ondergrond in te vullen.

Uitdagingen voor de toekomst in de pilot

- Kennisbasis voor bodem inbrengen in maatschappelijke opgaven. Samenwerking?!
- Financiering GOO
- Bestuurlijk draagvlak

Vragen? Suggesties?

- Straks welkom bij de kennistafels!

